

MATTI AIKIO

RUIJAN

RANNOILTA

Matti Aikio

Ruijan rannoilta

«Public Domain»

Aikio M.

Ruijan rannoilta / M. Aikio — «Public Domain»,

Содержание

I	6
II	14
Конец ознакомительного фрагмента.	16

Ruijan rannoilta Kertomus Norjan Lapista

Matti Aikio.

Matti Aikio on lappalainen kirjailija, jonka tässä suomennettu esikoisteos ilmestyi kuusi vuotta takaperin. Se saavutti niin suurta suosiota, että hän jo seuraavana vuonna julkaisi toisen ruijalaisen novellinsa, nimeltä "Ginunga-gap", ja sittemmin on hän uusilla teoksillaan luonut itselleen jokseenkin huomattavan aseman norjalaisessa kirjallisuudessa; hän ei nimittäin käytä tuotannossaan äidinkieltänsä, kuten hänen ainoa toinen kirjailijaksi lyöttäytynyt maanmiehensä naapurimaassa Ruotsissa.

Aikio on, kuten luonnollista, valinnutkin kuvattavakseen kotiseutunsa Ruijan olot ja ihmiset. Mutta hän ei ole varsinainen kansankirjailija, vaan herkkä taiteilija, joka sommittelee vaikuttavia kohtauksia niin realistisesti, niin todellista näkemystä ilmaisevasti kuin olisi taidemaalaja siinä siveltimellään loihtinut värikkäitä kuvia lukijan tarkasteltavaksi. Nämä kohtaukset ovat osittain hyvinkin löyhässä yhteydessä keskenään, välikohdat jättää kirjailija lukijan täytettäväksi. Tämä keskityksen puute saattaa tuntua hiukan häiritsevätkin lukijasta, joka on tottunut kaunokirjalliselta teokselta vaatimaan yhtenäistä juonta, mutta hän huomaa piankin että hajallisuuden syynä on tekijän tulinen luonnonlaatu, joka vaatii häntä välittömästi kuvaamaan elettyä ihmishyörinää ristiriitaisine tunteineen ja vaikuttimineen juuri sellaisena kirjavana sarjana kuin se ilmenee tarkalle havaintojen tekijälle. Tällainen kuvajakso ehdottomasti herättää lukijan mielenkiintoa; ennen Aikiota ei yksikään ole käsitellyt lappalaisten elämää niin selkeästi ja varmasti, ja toimintapiirin uutuus viehättää lukijaa.

Niinpä täytyy "Ruijan rannoilta" – teoksessa katsoa Aikiolle suureksi taiteelliseksi saavutukseksi sitä, että hän teoksensa laiminlyödyistä rakenteesta huolimatta on kyennyt tutustuttamaan lukijan todellisiin *ihmisiin*. Tarmokas poronvaras Biettar Oula ja hänen muhkea eukkonsa Elle, paatunut äitinsä ja raukkamainen Lasse-renkinsä, vanhan akkansa kuolemaa toivoessaan itsensä rappiolle ryypiskelevä Nikko Nille, Helsingissä papiksi lukenut Jussa ja tämän kalseaan rakkauteen pyrkivä sivistyneen maailman neitonen Elna eivät ole pelkkiä mielenkiintoisia romaanisankareita, vaan todellisia lähimäisiämme, joiden seuraan lukija lyöttäytyy peräti mielellään. Tekijässä on paljon samaa alkuperäistä voimaa ja elämänhalua, jota hän on esittänyt rotunsa lapsille kuuluvana – väliin eri sukupuolten värähdyttelevänä kiihtymyksenä, väliin sellaisina sielunjärkkymyksinä kuin Biettar Oulan öisinä harhanäkyinä nuotion ääressä hänen houkuteltuaan renkinsä heikkoihin jäihin hukkumaan. Aikion raju alkuperäisyys ja tulinen havaintopiirtely ansaitsevat tulla tunnetuiksi meikäläisenkin yleisön keskuudessa, joka tulee siten tutustuneeksi omintakeiseen taiteilijaan ja uuteen maailmaan.

I

Pienen lappalaiskylän käräjätupa oli ääriään myöten täynnä. Väliaidan sisäpuolella oli korokkeella juuri sen verran tilaa, että sinne mahtui vouti, kaksi asianajajaa ja tulkki.

Biettar Oula [Pekan Olli, Olli Pekanpoika] ja hänen vaimonsa seisoivat väliaitaan nojaten juhla-asuun puettuina, kuin olisivat olleet kuulemassa heille pidettävää morsiuspuhetta eivätkä seisseet porovarkautta koskevassa tiukassa ristikuulustelussa.

Lasse, joka oli alkujaan ollut syytettävänä, seisoi kyyryllään pienen vankihuoneen oven takana ja piti korvaansa lähellä avaimenreikää, kuullakseen edes jotakin isäntänsä antamista selityksistä. Hän oli aamupäivällä äkkiä ruvennut juonittelemaan, asia oli sotkeutunut ja saanut Biettar Oulalle vaarallisen käänteen.

"Kuusi vaadinta" [naarasporoa, *suom.*], kuiskasi eräs vankihuoneen oven lähellä seisova mies, joka oli innokkaasti puhelevinaan naapurinsa kanssa. "Kuusi vaadinta", sanoi hän toistamiseen. Ja Lasse oli siksi viisas, että hän heti ymmärsi sen Biettar Oulan uudeksi tarjoukseksi. Hän mukautui. Olkoon menneeksi... Sitäpaitsi oppii Trondhjemin laitoksessa norjaa ja ihmisten tapoja. Ja onhan kaupunkikin näkemisen arvoinen, kuten hän oli kuullut. Vankihuonekin siellä on valoisa ja miellyttävä, ei ainakaan tämän pimeän ja likaisen kopin kaltainen.

Vastikään virkaansa vahvistettu ja nuori vouti tähysti tutkivasti Biettar Oulaa. "Sanokaa – kuinka on mahdollista, että te muutamien vuosien kuluessa olette voineet kohota piirin rikkaimmaksi tunturilappalaiseksi?"

Biettar Oula hymyili, kasvoillaan häveliäs ilme, ja hiveli mustaa, lappalaiselle tavattoman tiheää partaansa. "Minä hoidan laumaani", sanoi hän. Hänellä oli vaistomainen tunto siitä että viaton kehaisu antoi hänen sanoilleen luotettavuuden sävyä. "Uuninlämpö täällä alamaassa ei, Jumalan kiitos, ole vielä käynyt minulle niin rakkaaksi, että jättäisin karjani palvelijain haltuun, – kuten tavaksi kuuluu tulleen viime aikoina." Hänen muuten teräväpiirteiset, rohkeata oveluutta kuvastavat silmäkulmansa pysyivät nyt tiukasti luottamusta herättävissä poimuissa. Näytti siltä kuin ei hän olisi edes aavistanut, että vouti koetti saada häntä ansaan.

Täysin selvillä siitä, että vaatteet tekevät miehen, oli hän pukeutunut hienoimmasta poronvasan [poronvasikka] nahasta tehtyyn mustaan peskiin. Lanteilla oli nahkavyössä runsaasti nelikulmaisia metallilevyjä, jotka hänen liikkueessaan heiluivat ja kimaltelivat. Pystyyn peskinkaulukseen oli hän käärimyt suuren, veripunaisen silkkinihahuvin, jonka nipukat ja paksut pehmeät ripsut olivat somassa järjestyksessä hänen leveällä rinnallaan. Suorissa voimakkaissa säärissä oli kiiltävän mustat, lyhytkarvaiset säpäkkeet [poron koipinahasta tehdyt lahkeet, *suom.*]. Koko hänen muhkea olentonsa osotti hänen suonissaan virtaavan runsaasti kainulaisverta, vieläpä parasta lajia.

Biettar Oulan rehevän näköinen vaimo Elle, jonka suuret tummansiniset silmät olivat epäilemättä varkain kulkeutuneet rotuun, oli sillä välin, kun vouti merkitsi pöytäkirjaan, unhottanut Biettar Oulan tänään hänelle kiireessä antamat kierosti sommitellut vastaukset. Hän oli kiintynyt tarkastamaan nuoren voudin kirkkaita pitkähäköjä kasvoja, pieniä lihavia käsiä ja hänen virkapukunsa kultaisia nauhoja, – tätä korkeamman ihmisen ilmestystä, jolla oli viisituhatta kruunua tuloja ja melkein Jumalan ulkomuoto. Mutta – se ei ollutkaan tavallisen lappalaisen siveellistä, puoleksi pelokasta kuninkaallisen norjalaisen virkamiehen kunnioittamista. Salaa peritty germaanilainen veri alkoi läikkyä kuumana. Eloisat hymypoisut kaartuivat houkuttelevan viehättävästi suupieliin, samalla kun sieramet tuontuostakin laajenivat elämänhalusta.

Hurmiosta herättivät hänet pikku Andin alituiset vaatimukset. Tämä veti äitiään mustasta verkapeskistä hokien: tsidsji! tsjidsji!

Hän istahti lattialle ja avasi povensa, vetäen esille aimollisen rinnan. Poika painoi siihen syvälle kaikki kymmenen sormeaan ja mielihyvästä äännellen pureutui kiinni, heittäen tyytyväisen

silmäyksen voutiin, jonka tuomarikasvojen juhlallisuutta miedonsi hetkellinen hymy. Huolimatta kahden ja puolen vuoden iästään ei Andi ollut vielä kyennyt heittämään vanhoja tapojaan.

Aina kun ovi aukeni, hulmahti tupaan harmaina pilvinä kylmää, huurua, pyyhkäisten yli korokkeen, nuuskien paksun, kaljupäisen ja rokonarpisen puolustusasianajajan jalkoja ja sen jälkeen kadoten, tullakseen katosta tippuvina vesipisaroina jälleen esille. Sellainen riippuva tipahdus tähtäsi suoraan pikku Andin suuhun – ja osasi ikäänkuin maidon miedontajaksi. Tästä ilmaisi pikku Andi suuttumuksensa voimakkaammin kuin ehkä tarkoituksensa olikaan, lausuen lapsenkielellään äkäisesti: pelkele!

Hehkuvan uunin lämmin sulatti vähitellen pieniä soikeita aukkoja jäätyneihin akkunoihin. Ulkopuolella poikaset kiihkeinä kiistelivät näistä rei'istä, saadakseen tirkistellä tupaan. Heillä ei ollut niin hyvää onnea kuin Jussalla, seudun etevimmän lappalaisen pojalla. Tämä oli mairittelevalla hymyllään ja lupaamalla poronkyytiä sekä muuta hyvää saanut poliisin puolelleen. Sitäpaitsi oli hän varmuuden vuoksi pyhästi ja juhlallisesti valehdellut, että hän oli jo täyttänyt viisitoista vuotta.

Jussa oli tähän asti pysynyt perällä. Mutta kuullessaan pikku Andin huutavan tsjidsjiä astui hän reippaasti ja rohkeasti esiin. Ellen iso rinta aaltoili niinkuin vinha maininki.

Vouti ja yleinen syyttäjä kuiskuttelivat keskenään, puolustusasianajajan istuessa haukotellen ja itsekseen muristen kuten tavallista. Poliisi, joka seisoj ryhtevin rinnoin aivan kuin olisi ollut ainoa arvoltaan Norjassa, sai käskyn tuoda Lassen sisälle.

Vankihuoneen ovi avattiin. Kosteakiiltainen pistepari tuikki Lassen vetisen hatarissa, tiirittävässä silmissä, kun lampun hohde ulottui häneen asti. Ne tavoittelivat ehdottomasti Biettar Oulaa, joka äkkiä leimautti lujan katseen palvelijaansa, suomiakseen häntä viimeisistä vastaväitteistään.

Lasse astui esiin, laski surkuteltavan hennot kätensä väliaidalle, seisoj yhdellä jalalla ja huojuutteli polveaan edes takaisin, jotta ruumis heilahteli. Hänen paksut huulensa törröttivät kuin olisivat ne olleet jonkun toisen, ja erehdyksestä painallettu hänen harmaan kalpeaan muotoonsa. Alahuuli lerpattikin alituista kodittomuuttaan. Niukat partahaivenet harittivat kuin jäätyneellä laidunmaalla nälkiintyneen poron karvat. Oli jotain liikuttavan surullista hänen avuttomassa ulkomuodossaan. Mutta nyt oli hän melkein hyvillään siitä, että Biettar Oula oli saanut nujerretuksi hänen viimeiset epäilyksensä. Jussa oli Biettar Oulan kunnioittava ihailija. Mutta kovinpa hänen tuli surku Lassea! Hän oli nähnyt saman avuttoman ja alakuloisen ilmeen useilla ihmisillä, tuon ilmeen, joka myötäkäymisenkin hetkinä katsastaa kysyvästi kohtaloaan, uskaltamatta oikein luottaa sen hyvään tarkoitukseen. Hän tunsj itketyttävän lämmönsäväyksen sydämessään ja rukoili hartaasti Jumalaa, että hän auttaisi Lassea.

Niin, Lassen oli pakko tunnustaa, että hän se kuitenkin oli varas. Ratkaisevan sanan johdosta kohosi väkisinkin helpoituksen huokaus hänen rinnastaan.

Juttu päättyi lyhyeen. Seitsemän kuukautta.

Ellen rehevä rinta paisui ja painui jälleen turvallisesti ja voimakkaasti, niin että sieramet laajenivat värähdellen kuin kauvan pidätetyn lemmenhuokauksen jälkeen. Sillä miten olisi käyntykään, jos vouti olisi ruvennut urkkimaan häneltä niitä vastauksia, joita Biettar Oula oli Ellemme etukäteen neuvonut, mutta jotka nyt monellaisten vaikutelmaj johdosta olivat seonneet. Biettar Oula oli tyrkyttänj ne hänelle kaikkea maallista pahaa uhkaillen, mutta myöskin kaunein sanoin ja houkuttelevin lupauksin. Hänen sieluaan oli kyllä tympäissj ja nostanut kapinaan tällainen valehtelutaidon juonikkuus, mutta siitä ei ollut lähtenj mitään apua.

Biettar Oulan ja Ellen ei tarvinnut tehdä valaa, koska heidän todistuksensa olivat lopulta olleet hiukan horjuvia. Jumalan kiitos! Väärän valan eteentulon pelosta oli Biettar Oulan otsa päivän mittaan usein peittynj kylmällä hiellä. Mutta hänen lihaksensa olivat lujat kuin jänteet, eivätkä hermonsakaan yhtään heikompia. Ne olivat kestäneet taistelun sielussa kiemurrelleiden käärmemmäisten aaveiden kanssa, kavaltamatta häntä. Ja samalla voimalla kukisti hän nyt mielessään kuohuvan, puheluhaluisen ilonkin.

Mutta olisiko hän uskaltanut ojentaa kättään valantekoon, jos niikseen olisi tullut? Tuskinpa. Vasta tänään, kun Lasse oli ruvennut juonittelemaan, oli hänen täytynyt ajatella valanteon välttämättömyyttä mahdolliseksi. Mutta hän ei ollut maininnut mitään siitä Ellelle, joka varmaankin olisi silloin pilannut koko jutun.

Väki lähti tuvasta ja tunsi pettymystä sen johdosta, että kaikkityyni olikin supistunut yksinomaan Lasse-pahan syyllisyyteen. Mutta oli joukossa niitäkin, joilla oli vainua asian oikeasta laidasta, nimittäin kylän koilliskulmalla vakinaisesti asuvat porovargaat. Harvinaistahan on aina asiantuntemus.

Pikku pojat, jotka olivat hekin yhtä ja toista kuulleet, eivät myöskään olleet tyytyväisiä tulokseen. He olivat peräti jännittyneinä odottaneet saadakseen nähdä Biettar Oulaa – itse Biettar Oulaa! – vietävän vankeuteen. Mutta mieluummin sen olisi pitänyt päätyä pöyristyttävään seikkailuun: pattovalaan ja Biettar Oulan sitä seuraavaan kohtaukseen pahanhengen ja hänen koko liittonsa kanssa. Siinä sitä olisi ollut tarinaa kerrottavaksi sammuvan liesivalkean ääressä, varjojen suuretessa ja tarinan hiipiessä kiihoittavan värisyttävänä kuulijan likelle.

Väki lähti pihan poikki tielle, joka johti joen töyräälle rihkamakauppaan. He tassuttelivat keveissä, pehmeissä lapinkengissään pöllömäisen äänettömästi. Sitä helpommin sai poliisi huomiota, kun hän virallisen touhukkaasti raivasi itselleen tietä joukon läpi. Hänellä oli nimittäin kiilloitetut rasvanahkasaappaat, jotka hänen tömistävien askeltensa alla panivat kovaksi tallatun lumen kirskumaan.

Oli näet pureva pakkanen. Sankat tervankatkuiset savupatsaat nousivat hormeista nopeaan kiirivinä kierukkoina suoraan ylös tyyneen ilmaan. Vaikka olikin jo pimeä, kuului halkoranteilta kirveeniskuja. Kovat, läpijäätyneet koivunrangot paukkuivat ja räiskyivät halkeillessaan. Siellä täällä kuului myös aisakellon kumeata kalkatusta tiiviissä, raskaassa pakkasilmassa. Matalalla leijaava villava sumupilvi näkyi alavaa kolmikulmaista nientä kiertävän joen yllä. Molemmiin puolin jokea olivat metsäselänteet mukavasti nojallaan matalia, tasaisesti kaartuvia ja alastomia tuntureita vasten.

Käräjätuvasta lähtenyt väkijoukko oli pysähtynyt rihkamakaupan eteen ja seiso siinä tuokion hytisten ja koputellen vuoron perään jalkaa toiseen.

Vähitellen täyttivät he puodin, jossa jo ennestään oli joitakuuta porolappalaisia myymäläpöydän ääressä siemailemassa naukkuja.

"Minulla on tuhat poroa", kerskui Nikko Nille, aikoinaan kunnon mies, mutta nykyään juoppo ja suuri rehentelijä. Hän oli Biettar Oulan pahimpia kadehtijoita, sillä hän oli aikoinaan kosiskellut muhkeaa ja lihavaa Elleä. Hän kerskui, sillä hänellä oli vain kuusisataa poroa, jotka saadakseen hänen oli täytynyt viedä alttarin eteen vanha ontuva leskivaimo. Hän oli ruvennut kosiskelemaan Elleä heti vehnäpäivien jälkeen. Mutta kun vanhojen kuolema useinkin odottaa pitkään, näytti Ellestä parhaalta mennä naimisiin pulskimman miehen kanssa, mitä hän tuns, vaikka tämä samalla oli tunturien hurjin petokin.

"Koko Hammerfestin säästöpankki on hyppysissäni", isoili Nikko Nille. Musta rupiviiru näkyi poikittain hänen kalpeassa alahuulestaan, ja harmaata vaahtia pursusi suupielistä.

"Voisin ostaa koko Biettar Oulan lauman, mutta minä en tahdo sellaisia poroja, jotka – " Vastustamaton pelko esti häntä sanomasta ajatustaan loppuun. Hän alkoi laulaa tilapäisiä häväistyslauluja Biettar Oulan nuotilla. [Kaikkia huomattavampia lappalaisia kunnioittavat laulutaitoiset lauluilla, joilla kullakin on oma nuotti.] "Biettar Oula ta-a-appaa talviö-ö-öinä." Autuaallisen näköisiä miehiä ja neitosia lyöttäysi mukaan, syleillen toisiaan ja keinuttaen ruumistaan nuotin tahdissa. Heidän höyryävät, tiheäkarvaisista peskeistä esiinristävät pyöreät kasvonsa loistivat vaskenpunaisina heikossa lampun valossa, joka punasinervänä tunki läpi kostean, viinalta löyhkäävän höyryn. Hikipisarot heidän kasvoillaan, sekoittuneina vanhaan liuenneeseen likaan, kävivät sakkamaisiksi ja lyijynharmaiksi. Rihkamakauppa sisältöineen oli kuin juhlain aikana. Hylljät koristivat räikeänväriset verat, esiliinat ja olkahuivit: siniset, keltaiset ja punaiset, kaikkine

koreine mauttumuuksineen. Myymäläpöydällä oli lasikaapissa suuri valikoima messinkisormuksia, solkia ja kaikenlaista pientä kiiltorihkamaa.

Viimeksi tulleet tunkeutuivat humalaisten joukkoon, ja ryypiskellen tuopeista tai pulloista koettivat hekin suuremmalla tai pienemmällä menestyksellä näyttää päihtyneiltä.

"Ri-iekko raukka, riekko, ri-iekko. Elle, E-elle, Elle, E-elle!"

Mutta tiheään sulloutunut joukko hätkähti, kun Biettar Oula riuhtaisi oven auki ja avasi kyynäspäillään tien myymäläpöydän ääreen. Pikku Andi piteli kiinni isänsä pitkästä tupesta. Mahtava lapinpuukko hopeahelaisine päineen oli pojan hartaiden mielihaluksen esine.

Biettar Oula heitti ison, liHAVAN poronpaistin myymäläpöydälle. "Tuon edestä konjakkia." Hän oli pitempi ja muhkeampi kuin muut lappalaiset, joi aina parasta paloviinaa, ja aina osoittikin kauppamies hänelle suurta huomiota. Tuoppi asetettiin esille. Hän otti aika siemauksen ja ojensi sen sitten Ellemelle, joka vain makusteli – naisten tavoin vähän virnistäen. – Elle pyyhki sitten silkkihiuvinsa nipukalla reheviä huuliaan, joiden punainen väri oli täyteläinen ja tuores.

Biettar Oula seisoi kauvan ääneti, mutta ryyppi yhtämittaa. Mustilla ja hiukan vinoilla silmillään, jotka vähitellen olivat saaneet kiiluvan hehkun, tähyili hän tuikeasti erästä ryhmää, tämän seistessä piirissä parrattoman nuoren miehen ympärillä, jota Nikko Nille nyt juotti päihin.

"Saapas nähdä, paljonko Lassen omaisuus kasvaa korkoa hänen poissaollessaan – hi hi hi hi! Ja sitten tulee hänestä oppinut mies kuin itse paholainen! Ehkä hän koulunsa läpi käytyään saa lukkarinviran Kautokeinosssa", naljaili nuorukainen kovalla äänellään ja suuntasi tyhmästi tiirottavan, harhailevan katseensa ylös ilmaan – ilman kiinnekohtaa. Nikko Nille nauroi ivallisesti.

Biettar Oula ojentausi. Suonet hänen oikeassa ohimossaan pullistuivat kovin. "Oula! Oula!" rukoili Elle. Mutta hän astui joukkoa kohti. Nuorukainen meni muitten taakse huutaen minkä kurkusta lähti: "Hän tappaa minut, aa-aa-aah!" Biettar Oula hänestä viisi välitti. Sen sijaan tarttui hän Nikko Nilleä kaulukseen, riuhtaisi yhdellä tempaisulla peskin halki edestä ja takaa vyöhön asti ja heitti hänet, läimäytettyään kädellään paljaaseen selkään, kahden jauhosäkin väliin, niin että hän sananmukaisesti katosi jauhopilveen. "Pois tieltä, kirottu retale!" ärjäisi hän raivatessaan tietä joukon läpi. Hän työnsi Ellen ja pikku Andin ulos ovesta ja paukautti sen tukevasti kiinni.

Puodissa olijat, äkkiä selvinneinä, seurasivat heitä pihalle, missä Biettar Oulan kaksi pylvääseen sidottua ajoporoa söi jäkälää.

Elle riisui verkapeskin yltään ja pujotteli tiheäkarvaisen nahkapeskin sen sijalle. Sen jälkeen satoi hän pikku Andin oman pulkkansa keulaan. Notkeana kuin kärppä hiipi hän poronsa luo ja pani varovasti keltaisilla, punaisilla ja sinisillä ripsuilla koristetut länget kauniin, valkoisen eläimen kaulaan; se vapisi halusta lähteä liikkeelle. Vetohihna oli kiinnitetty mahan alle poikkipuolin asetettuun luokkaan.

Biettar Oula oli myös jo valmiina lähtöön. Hän oli pannut karhunnahkakauluksen hartioilleen ja käärintä ohjaksen pään oikeaan käteensä. [Käytetään vain yhtä ohjasta; se on kiinnitetty päitsien tapaisiin, joitten toinen hihna menee silmien ja sarvien välitse ja yhtyy toiseen niskan päältä kaulan alle menevään hihnaan.]

"Aja sinä edellä!" sanoi hän Ellemelle.

Elle nykäisi hiukan hihnasta, ja uljaan eläimen tehdessä ensimmäiset valtaiset kuumeelliset hyppäyksensä ponnahti Elle muutamien rivakoin harppauksin mukaan – ja heittäysi sitten terhakalla loikkauksella pulkkaan. Juuri kun poro oli kiepahtamassa vasemmalle, läiskähti ohjas seljän yli, ja samassa silmänräpäyksessä muutti elukka suuntaansa niin rajusti, että pulkka huimassa heilahduksessaan narskui pahasti, jättäen valkean juovan pihamaan likaiseen kovaksi tallattuun lumeen.

Biettar Oula kiihoitti poroaan, pidättämällä sitä hetkisen paikallaan. Vauhkoin silmin tanssi ja reutoi se sulasta innosta saada ojentaa jalkansa hillittömästi liikkeelle. Mutta kun Biettar Oula äkkiä kohotti kätensä ja kumartui hyppäykseen, kirmasi poro eteenpäin ja samalla tuisahti Biettar Oula pulkkaan kuten petolintu, joka hyökkää pakenevan saaliinsa niskaan.

Huikkea meno tuntui kuin putoukselta ja säväytteli hänen ruumistaan kiireestä kantapäähän. Yli koko seudun kaikui hänen äänekäs ja ylimielinen joelluksensa, jonka säveltä kiihoittava ajo siivitti.

Äsken niin meluava, nyt kohmelon nolistuttama väkijoukko epäröi päästääkö vai eikö ilmoille Biettar Oulaa kohtaan tuntemaansa salattua ihailua. Tälläkin kertaa tuli äskeisen nuorukaisen osaksi lausua kirvoittava sana. "Ainoastaan Biettar Oula voi noin tehdä."

Ja kasvavan innostuksen vallassa puhuttiin Biettar Oulasta yhtä ja toista. Olihan nuori, kaunis norjalainen tyttökin, meren rannalla asuvan vanhan "Groobeinin" (Harmaakoiven) lapsi seurannut häntä syksyllä jonkun matkaa tunturille päin, uskaltamatta silti tulla näkyviin.

Nikko Nillen oli täytynyt jäädä puotiin, saadakseen kauppiaan parilla säkkineulan pistolla kuromaan hänen peskinsä kiinni. Hänen tultuaan ulos sanoi nuorukainen hänelle – kiitokseksi hyvästä kestityksestä: "No, kirveleekö vielä selkää?" Joukosta kuului raakaa naurua. Tyrkkien houkuteltiin nuorukaista jatkamaan.

"Kuinka monen koiran haukuntamatkan päässä luulet olevan Ellen, tunturin ihanimman naisen, jota et saanut, vanhasta, ontuvasta ja tuulen kuivattamasta linnunpelättimestäsi? Pitäisin mieluummin säkillisen ruutikuivia poronkarvoja sänkytoverinani kuin akkaasi. Hän on sitkeä kuin parkittu nahka. Ei viinakaan pysty tekemään hänestä loppua... Vai odotatko ehkä vielä, että hän kuolee? E-hei, ystäväiseni, kyllä vanhan luut kykenevät vielä kauvankin harmiksesi pitämään pystyssä hänen kuivettunutta ruumistaan. Äh, äh, hyi saakeli!"

Suulastelijan kasvot ja keltaiset hampaat näkyivät irvistävästä suusta kaksinkertaisine ylähuulineen, samalla kun häijyt, vetiset silmät vilkuivat ylös.

"Nikko Nillen heilasta tulee vanhapiika aikaa ennen kuin akka kuolee – hi hi hi hi."

Totta olikin, että Nikko Nille oli valinnut uuden kullan, nuoren tytön, jonka pyylevä lihavuus oli ainoa, mikä muistutti Elleä.

"Laula kullastasi", alkoi nuorukainen taas. Mutta samassa löi kaikkialla läsnä oleva Jussa kämmenellään vasten hänen virnuilevaa suutansa. "Vaikka oletkin renttu, niin luuletko sinä sen takia saavasi sillä tavoin ihmisiä kohtaan leukojasi käyttää."

Odottamattomasta lyönnistä kellahti nuorukainen kenttään. Ja väkijoukko kohteli häntä nyt yhtä ilkeästi kuin äsken Nikko Nilleä.

"Biettar Oula ei viitsinyt koskea poikaan, he he he", nauraa räkätti muuan joukosta. "Hän ei viitsinyt tahrata kättään tuollaisella – he he he."

Nuorukainen oli sillä välin keksinyt keinon. Hän alkoi parkua änkytellen, että Jussa oli lyönyt rikki hänen hampaansa ja huulensa. Väkijoukko sai syytä tekeytyä suuttuneeksi. Nyt oli Jussan saatava selkäänsä. "Sinut pitää vangita!" – "Sinä olet, totta totisesti, koko seudun pahin kakara!" – "Luuletko sentähden, että olet Jongun poika, saavasi pahoin pidellä köyhää raukkaa?" – "Ryövärin poika, mokomakin, joka nostelee tyttöjen hameita, ajaa hevoset piloille ja mennä vuonna oli hän vähällä ratsastaa vasan kuoliaaksi!" – "Kumma ettei häntä jo aikaa sitten ole pantu kiinni! Parasta on, koska meillä nyt on vouti täällä, ottaa häntä kynkkäluusta."

Tuollaiset soimaukset eivät olleet uusia Jussalle, mutta kuitenkin tunsu hän mieltänsä ahdistavan. Monet aikaisemmat yhteentörmäykset koillisrajalta olevan joukon kanssa olivat juurruttaneet häneen pelkoa. Ja nuorukainen harjotti sillävälin suoranaista kiristystä, vaikka Jussa usein antoi hänelle ruokaa ja vaatteita pelkkää hyvän hyvyttään – kantamatta juuri sillähaavaa vereksiä kolttosia omallatunnollaan. Ja menipä nuorukainen joskus niinkin pitkälle, että kieltäysi ottamasta vastaan lahjuksia, uhaten laverrella vanhalle Jongulle Jussan kaikki ilkityöt. Ja Jussa tiesi liiankin hyvin, että siitä olisi tullut pitkälti palttinaa valkaistavaksi...

"Pyydä anteeksi nuorukaiselta", sanoi eräs ja tarttui Jussaa niskasta.

Jussa sai riuhtaistuksi itsensä irti ja riensi Nikko Nillen kanssa pois. Matkalla pysähtyi Nikko Nille ja sanoi: "Eipä oikein sopisi mennä kotia repeytyneessä peskissä."

"Kuule – ", sanoi Jussa, "jos sinulla on viinaa pullossasi, niin juoksen viemään sen kotiin ja annan akan juoda siitä itsensä sikahumalaan. Tiedäthän, että silloin on helppo kehveltää häneltä avaimet, päästäksesi aittaan vaihtamaan peskiä."

Nikko Nille hymyili. "Saat totta totisesti ajaa porollani koko huomispäivän", sanoi hän.

Jussa kiiruhti kotiin pulloineen. Nikko Nille majaili nimittäin vanhan Jongun luona.

Nikko Nille lähti syrjätietä joen rannalle. Siellä istuutui hän puoleksi lumeen hautautuneelle aidalle. Vanhuksen piti saada aikaa juoda itsensä päihin.

Paikka oli hiljainen ja kaukana syrjässä kyläntieltä.

Pitkiä revontulikielua syöksyi pohjoisen taivaan rannalta. Ne tuikkivat sikinsokin Linnunradan välkehtivän meren alla, kiemurtelivat ja painuivat läikehtien etelää kohti. Ne liikehtivät kuin ärsytetyt tarun jättiläiskäärmeet, jotka tuskan tavattomalla voimalla vääntelehtivät hehkuvilla hiilillä. Huikaisevia heijastuksia kirmaili aavemaisen nopeasti hulmuten pitkin sinertävän valkoista, säkenöivistä kidepisteistä kimmeltelevää hankea, heitellen salamoita laakson kupeiden hongikkoihin ja joen yllä leijuvaan litteäksi painuneeseen usvaröykkiöön. Väliin avautui tämä taivaan tuhatkätinen kellanvalkoinen kummitus, siellä täällä paljastaen palasen sinistä taivasta suurine ja rauhallisesti väräjävine tähtineen.

Toisella puolen jokea niemellä kasvavien koivujen raskaat oksat huokuivat kevyttä huurua, jonka pakkasen samassa silmänräpäyksessä kiteytti valkeiksi härmäkiehkuiksi; niiden keskeltä puiden paksukaarnaiset rungot näkyivät vain mustina suonina. Mutta silmulehdet pusersivat pihkaa itsestään ja takeltuivat umppuaiheiden suojaksi.

Pieni varpunen, jonka nokka oli heltynyt pakkasesta eikä pystynyt saamaan tolkkua jäätyneestä silmusta, istui oksalla, hennot koivet painuneina hyytävään kuuraan. Pakkanen oli tunkeutunut sen höyhenpuvun sisään pyrstön juuresta ja hiipi armottomana yli ruumiin. Silmälautaset painuivat kiinni, ja pää sekä kaula koettivat vetäytyä untuvapeitteen turviin, mutta turhaan. Jalat vatsan alle koukistuneina putosi pikku lintu lumelle... Mutta sen viimeinen aistimus oli suloista hyvinvointia. Se uneksi lentävänsä päiväpaisteen armaassa lämmössä. Nikko Nille kohotti katseensa. Hän huomasi lounaassa päin vilkasta liikettä yli tasaisesti kaartuvan lumikentän. Sen erotti pitkästä välimatkasta huolimatta varsin hyvin, sillä täysikuu oli juuri noussut idästä...

Biettar Oula ei vielä tiedä, mitä onnettomuus on. Mutta se voi tulla. Mikko Nille sanoi sen vielä ääneen: "Mutta se voi tulla." – Elle-raukka!.. Jonakuna päivänä on hän yksin nuorena ja avuttomana. No niin! Nikko Nille ei tahdo silloin olla järin kova hänelle. Nikko Nille auttaa häntä. Mutta kun Elle sitte jonakuna iltana tulee hänen luokseen ja muistuttaa menneiden päivien rakkaudesta, silloin sanoo hän: "Minun on sääli sinua, Elle. Mutta sinä tiedät, että rakastan Aira Maritia ja Aira Marit minua. Ensi kuussa vietämme häämme." – Silloin murtuu Elle ja itkee katkerasti. Mutta hän sanoo Ellemme vain: "Hyvästi, Elle! Jumala olkoon kanssasi!" – ja poistuu sen enempiä virkkamatta...

Kylmä karmi Nikko Nillen selkää. Huonosti oli kaupppamies ommellut repeytyneen selkämyksen. Äskenen ikävä yhteenotto Biettar Oulan kanssa johtui nyt äkkiä hänen mieleensä ja keskeytti hänen korkealentoiset unelmansa.

Hyvä Jumala, eikö sen akan nauskuvat niveleet ikinä herpaannu! Ja vielä uhkaili hän alituisen tulewansa kummittelemaan kuoltuansa. Ikäänkuin hän ei olisi elänyt jo kylliksi. Olihan hän jo kymmenen vuotta kulkenut kuin nahkoihin puettu kuolemanvaltakunnan edustaja! Ja siinä oli Aira Marit niin nuorena, sievänä ja kukkeana! Hänen tervettä järkeänsä karvastutti, ja kapinoinut oli se tätä luonnottomuutta vastaan kauvan. Hän alkoi juoda, joi yhä enemmän ja enemmän, kävi rivoksi päissään, mutta ainoastaan puheittensa puolesta, rehenteli ja kerskui typerästi ja hävitti omaisuuttaan. Ja hyvinkin saattoi olla perää siinä, että hän oli alkanut varastella poroja. Alussa oli hän ritarillinen aviomies. Varsinainen aviomies ei hän ollut sentään koskaan ollut. Hän oli kuitenkin tähän päivään asti säilyttänyt puhtautensa. Sikäli saattoi häntä vieläkin sanoa kunnon aviomieheksi. Hän oli toden teolla myöskin hyväpäinen, kunnanhallituksen jäsen. Puheenjohtaja antoi suuren arvon hänen sanoilleen

asiain ratkaisussa. Kirjoittamaan ei hän kuitenkaan ollut koskaan oppinut. Hän kirjoitti pöytäkirjain alle toisen pitäessä kynänvarresta kiinni.

Keväisin, mennessään karjoineen tuntureille, oli hän monena kertana ollut lujasti vakuutettu siitä, että kun hän syksyllä tulee takaisin, ei akasta ole muuta jäljellä kuin surullinen selonteko hänen viimeisestä taudistaan.

Nikko Nille lähti kotia kohti.

Jussa oli pihalla toisten poikien kanssa leikkimässä revontulia [yleinen poikien leikki tunturiseuduilla]. He pitivät kukin kaislatukkoa kohotetuissa käsissään ja huusivat: "Gakko! gakko!" (mätäs! mätäs!) Revontulet näyttivät siitä raivostuvan ja uhkaavan iskeä heihin, mutta pojat juoksivat pajaan piiloon.

"Jussa!" huusi Nikko Nille.

"Akka on jo päissään", sanoi Jussa tullen hänen luokseen, "ja pehmeänä kuin lämmin suoli... Avaimet? Pyh! ne heltiävät hänen kädestään helposti kuin karvat mädänneestä poronnahasta."

"Etkö sinä menisi ottamaan niitä häneltä?"

"Ooh – hän tahtoo kaikin mokomin, että sinä tulet ensin sisälle saamaan häneltä naukun."

Se oli liian voimakas houkutin Nikko Nillelle. Hän koetti avata varovasti ovea, mutta sittekin se kitisi ilkeän hälyttävästi jäätäneitä oviaukon täytteitä vasten. Katsomatta oikeaan tai vasempaan hiipi hän varkain vanhuksen luo, joka istui lieden ääressä päreellä syttämässä piippunysäänsä.

"Kas – , oletko jo kotona, poikani! Nyt pitää sinun todellakin saada ryyppy! Ryyppy vanhan Saaran kädestä. Mitä? – Epäiletkö ehkä, ettei vanha Saara suo pojalleen ryyppyä?" Hänen hymyn levittämässä suussaan näkyi yksinäinen viallinen hammas.

Kulautettuaan viinaryypyn kurkustaan alas sanoi Nikko Nille: "Nyt pitäisi minun päästä aittaan."

"Mene vain, poikani! – Mutta suukkonen ensin!.. Nyt en ole suudellut sinua sitte kun – , niin, lempo tiesi olenko kerrassaan koskaan suudellut sinua! Mutta nyt sinun pitää mojuuttaa muisku ja oikein läiskähtävä!" Nikko Nille ällistyi. Tuollaista ei vanhus ollut ennen keksinyt. Eikä hän kai nytkään olisi sitä tehnyt, jollei Jussa olisi häntä siihen neuvonut. Ja hän näytti tarkoittavan täyttä totta. Tässä ei auttanut mikään "rakkahin!" ja sentähden, arveli Nikko Nille, on parasta näyttää hyvää naamaa huonossa pelissä... Hän oli jo kumartumaisillaan alas, mutta huomasi samassa peremmällä istuvan Aira Maritin, joka oli aivan tulipunainen hillityn naurun pakoituksesta. Ennenkuin hän ennätti vetäytyä takaisin oli vanhus jo tarttunut kiinni hänen peskinkaulukseensa. "Et, hitto vieköön, petkutakaan minua suutelostani tällä kertaa!"

"Akka, oletko hullu!"

"Se on sama sinulle, mutta suutelon minä tahdon!" Tavattoman kiihkon vallassa kuroitti hän suutaan Nikko Nillen huulille. Siinä kahakassa horjahti hän lyhyellä säärellään ja kaatui puolitekoiselle hevosreen kehykselle, jota Jongu oli valmistamassa, ja samassa ratkesi kauppamiehen purjelangalla kuroma ommel. Siinä oli nyt Nikko Nille, vasen puoli yläruumista paljaana, – ja vanhus makasi kehyksellä – lyhyt väärä sääri ylöspäin kohonneena. Nikko Nille lyyhistyi kokoon – hengitys salpautuneena, kuin olisi saanut kylmän suihkeen niskaansa. Mutta äkkiä näkyi hänen mieleensä juolahtavan aatos. Hän veti puukon tupesta, leikkasi poikki peskinhihan, josta suutelonhaluinen vanhus oli pitänyt kiinni, ja livahti ulos.

Pullea, vääräsäärinen Aira Marit ähkyi ja voihki ainiaan herkästi purskahtelevalle naurunsa vallassa. Hänen täyteläinen povensa ja ihamahansa hytkyi kuin valtainen kampela lyhyen hameen alla, ja hän takoi kämmenillään pyyleviä reisiään, pyyhkien väliin kyynelherneitä poskiltaan, jotka kikatuksen puuska oli kohottanut tirisilmien alle, kuroen ne kahdeksi karpaloitseväksi raoksi molemmin puolin pikku latuskanenää, joka nyt oli melkein upoksissa.

"Autta minua ylös!" huusi vanhus huihtoen pullo toisessa kädessään ja poikkioin hiha toisessa.

"Seisaallesi siitä, vanha pakana", sanoi Jussa ryhtyen kiskomaan häntä. "Jos olit kuvitellut, että Nikko Nille ei kykenisi vetämään vertoja muinaiselle Joosefille vakaassa kunniallisuudessa, niin erehdyit."

Elämänhalun ilmaisu oli siinä määrin pirteyttänyt vanhusta, että hän lyyhäsi lattian poikki kuin siipirikko lintu ja kuukertui Aira Maritin syliin. "Oletko sinä suudellut häntä?" huusi hän. Hän tarrasi kilpailijatartaan rintamuksen saumasta kiinni ja ravisteli häntä aika lailla. "Oletko suudellut häntä?.. Katso minuun, senkin hanhenpoikanen!.. Saat uskoakin, että vanha Saara kyllä osaa elää, jollei muun takia, niin pelkästään hännätäkseen teitä, kiusatakseen teitä!.. Ymmärrätkö? Teidän pitää töllistellä vain toisianne kunnes kuihdutte. Niinkuin hirvas [koirasporo, jota ei ole kuohittu] ja vaadin, jotka seisovat eri puolella aitaa... He he he – vanhalla Saaralla on myös aihetta elää, näetkös!" – Ja vanhus nauroi makeasti ja luisui alas Aira Maritin tukevasta sylistä.

Aira Marit punastui itketyttävästä häveliäisyydestä, pujahti ulos ja riensi luhtiin, missä hän asui vanhempiensa kera, jotka myös olivat porolappalaisia. Hänen sakea verensä ei ollut milloinkaan houkutellut häntä antautumaan alttiiksi lemmen vaaroille. Ja kun Nikko Nille puolestaan oli piintynyt puhtauden mies, oli kaikki mitä parhaassa kunnossa. Kapinanpurkaukset saivat Nikko Nillen vain säikähtymään jälkeensä ja olivat armottomasti tuomittuja tukahtumaan kieltäytykseen.

II

Kyläniemen ylärinteeltä – missä niityt loppuivat ja koivunäreikkö alkoi – laskeutui talvitie leveänä ja syvänä uomana joen jälle.

Elle ajoi edellä.

Porot pysyivät nyt tasaisessa vauhdissa – huojuivat kepeissä raviaskelissa. Tie oli kova ja hyvä, sillä paitsi porolappalaisia käyttivät sitä myös seudun asukkaat, joilla oli takalistolaitumia ja polttopuita matalilla kolmikulmaisilla niemikkeillä pitkin jokivartta.

Biettar Oula istui torkkuen pulkassaan. Vähäväliä haukkoi poro lunta ja käänteli vaanien päätänsä sivulle. Joen äyräiltä riippuvasta lumipeitteisestä kanervikosta pisti esiin varpuja ja niiden alta ulkoni tuolla ylhäällä mustia puunjuuria, jotka näyttivät epäilyttävästi liikkuvan sumuvaipan yläpuolella. Poro ojensi lyhyen saparonsa säikähtäen ilmaan ja nykäisi niin, että Biettar Oulan pää retkahti taaksepäin. Ja samassa virtasi kosteata pakkasilmaa hänen poveensa, jäähdyttäen hänen humalasta ja unesta kylmänarkaa vertansa. Hän veti väristen päänsä syvemmälle peskin kaulukseen, sulkeakseen sen kunnollisesti vilulta.

Puolen penikulman päässä kylästä poikkesivat he sivutielle, joka kulki pitkin hyvin kapeata syrjäjokea. Paksun kuuran taivuttamat koivut ja pajut riippuivat joen matalilta äyräiltä alas, joten tiestä muodostui melkein pimeä tunneli: taivasta näkyi ainoastaan kapea kaistale.

Poron sarvet rapisuttelivat oksia, kuuraa tuiskahteli alas ja peitti Biettar Oulan kasvot, kun tämä oli taas uinahtanut. Äkkiä huitaisi hän molemmin käsin ulospäin ja haukkoi ilmaa. Heräämäsillään olevien aistien vajavat todellisuusvaikutelmat sekaantuivat pahoihin unennäköihin. Hänen haihattelevat puoliavoimet silmänsä näkivät vielä Lassen taapäin vääntyneen pään – tuolla kaukana, kaukana ylhäällä; hän näki sen niin järjettömän selvästi! Itse vaipui hän alas kosteaan sumumereen, ja juuri kun putouksen värisyttävä huimaus oli salpaamaisillaan häneltä hengityksen, sai hän hätäntyneesti kirkaistuksi...

Elle pysäytti poronsa ja juoksi hänen luokseen. "Oula!.. Oulatsjam (Oulaseni)!" Ähkyen painoi mies rintaansa ja katseli ympärilleen. "Minä vain näin unta. – Aja edelleen!"

Ylängöllä pienessä, soukassa laaksossa kiersi tuore hevosenreen jälki suurta kelokukkulaa, kun taas monijuovainen pulkkalatu oikaisi itäistä laakson seinää ylös. Porot punnersivat sitkeästi ylös jyrkkää vierua, ojentausivat, jotta maha ja turpa koskivat lumeen, kielen roikkuessa toisesta suupielestä. Keuhkot työskentelivät kuin rivakassa tahdissa poljetut urkupalkeet, puuscutellen valkoisia föllähdyksiä sieramista.

Kun jyrkänteeltä laajeni eteen alaston tunturitasanko, saattoi Biettar Oula hengittää taas vapaasti. Pulkat rahisivat viimeisiä vaivaiskoivuja vasten, jotka eivät edes ylittäneet lumen pintaan.

Kaksi riekkoa pyrähti lentoon, lyöden siipiensä kärjillä viiruja lumeen. Räkättäen tekivät ne kaarroksen ja laskeutuivat siivet levällään pajukkoon.

Täysikuu nousi idästä. Pulkanjälkeen sattuva varjo solui kapeana, tummansinisenä nauhana hieman kuperan tasangon halki, jolle oli kasautunut korkeiksi ja mataliksi aalloiksi keveätä kuivaa lumenvitiä vanhojen jääriitteiden päälle; kiiltävinä päivinä oli näitä paksun lumipeitteen povella suoja-ilmain jäljiltä.

Alamaalle avautui täältä laaja näköala koilliseen. Tuolla ja täällä vilkkui taloista vielä tulia. Mutta ne sammuiivat toinen toisensa jälkeen.

Etelässä pyöristyi tasanko uuteen laaksoon päin. Lumi oli täällä porojen möyhimää, ja suksen- sekä pulkanjalkia risteili kaikkialla.

Hajallinen porolauma liikehti laakson toisella rinteellä harvan näreikön läpi ja ravisti kuuraa ryhmyisistä, matalista tunturikoivuista. Parintuhannen poron kaviovarpaiden nauske kuulosti etäiseltä, tiheältä rankkasateelta. Yön hiljaisuutta häiritsi paimenen yksitoikkoinen joikuminen, jonka keskeyttäen hän äkkiä suuttumuksesta käheällä äänellä huusi: "Hei, Girjes! [koiran nimi. (Girjes-

täplikäs.)) – Suu kiinni, kirottu rakki! Muutoin revin kielen suustasi, riivattu pörrökarva!" – Pyöreä, hännätön elukka oli – ajaessaan laumasta eronnutta poroa – liiaksi toimeensa innostuneena ahdistanut sitä vielä keskellä laumaakin. "Girjes!" Narttu haukahti vielä pari kertaa, mutta vähemmän terhakasti, ja laukkoi lauman toiselle sivulle, välittämättä muista koirista.

Biettar Oula ja Elle ajoivat vielä kappaleen matkaa laaksonpohjassa puroa pitkin, joka oli siellä täällä kasautunut isoiksi kellanharmaiksi ja vihreäreunaisiksi jääkyhmyiksi. Vihdoin avautui pieni ympyriäinen, raivattu aukio koivumetsässä, jossa näkyi muutamia männynkäänttyröitäkin. Heikko, punertava hohde kiilui mustan, savuttuneen sarkateltan oven raosta. Teltan puukehys pistäysi ristikkäisinä, nokisina kärkinä ylös räppänestä. Haukkuva koiraparvi syöksyi teltasta ulos, pysähtyi vinkuen ja epävarmana – tunsu sitten isäntäväen ja juoksi ilosta ulvahdellen ja hyppien heitä vastaan.

– "Mitä – tekö siellä?" sanoi vanha muori Biettar, hiukan kohottautuen ja hohuttaen tulta sammuviin hiiliin. Hänen monivuotinen palvelijansa Aslak nousi myös jaloilleen.

Biettar Oulan huoleton sävy – ja se että hän ylipäänsä oli palannutkaan – vapautti heidät tekemästä kiusallista kysymystä, miten oli käynyt. Ja kun Biettar Oula veti pullon peskinsä povesta, silisivät vaot Aslakin leveän suun ympäriltä maireaan hymyilyyn. Yhdellä ainoalla henkäisyllä loihti Aslak uuden roihun kekäleistä. Hän oli kuitenkin lisäksi heittämisillään tuleen jyhkeän, tervaisen kannonjuurakon, mutta Elle ehkäisi hänet siitä: "Luulisi sinua typeräksi lantalaiseksi!" sanoi hän äänenpainolla, johon Aslak ei ollut tottunut. [Lantalaiseksi sanovat lappalaiset maataviljelevää väestöä. *Suom.*]

"Niin", alkoi Biettar Oula, kun pullo oli kiertänyt ympäri, "Lasse valitsi järkevän osan, päättäen katua ja tehdä parannuksen ja olla vilpittö.".

Aslak painoi purskuksen likaiset kasvonsa poveaan vasten, heittäisi sitte seljälleen ja nauroi pakahtuakseen. "Totisesti saatkin antaa minulle naukun lisää... Koitukoon Trondhjemmin seminaarilaiselle paljon oppia ja iloa matkastaan."

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.